PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana 60-4041-30.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST sreda, 20. avgusta 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 673

DIKTATORSKI POIZKUSI ZDA V ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV

Ameriški reakcionarni tisk bruha ogenj, ker ZDA niso mogle vsiliti svoje resolucije, ki žali Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo

Atene, 19. — Pri nekem večjem napadu so grški partizani zavzeli mesto Nauso. Iz Makedonije poročajo, da so v Kozani usmrtili 10 partizanov, ki jih je bilo vojaško sodišče obsodilo na smrt.

Atenski listi objavljajo razgovor grškega liberalnega voditelja Sofulisa z dopisnikom ameriškega lista «Daily News». Sofulis je izjavil, da je odklonil predlog ameriškega uradnega predstavnika, naj bi vstopil v novo grško vlado, sestavljeno na široki podlagi. Pristavil je, da je nasproten nestalni politiki monarhističnih vlad, ki je v Grčiji ustvarila socialno in gospodarsko zmedo. Obžaloval je, da so to politiko začeli izvajati od vsega začetka in da jo zavezniki odobravajo.

Sofulis je pripomnil, da so vse vlade od leta 1946 do danes prinesle ljudstvu samo nesreče, posebno pa še Maximosova vlada. Izjavil je dalje, da bi sodelovanje njegove politične skupine s sedanjo vlado predstavljalo politično samomora.

Sovjetski delegat je danes pred Varnostnim svetom uporabil veto proti avstralski resoluciji v grškem vprašanju, ki je predvidevala, naj bi podkomisija, ki je sedaj v Grčiji, poslala posebno poročilo v pričakovanju, da tja pošljejo opazovalce.

V moskovski «Pravdi» piše Leontijev, da je razpravljanje o grškem vprašanju v Varnostnem svetu razgalilo dve povsem nasprotni stališči glede mednarodnega sodelovanja Sovjetska zveza in nekatere druge demokratične države smatrajo kot glavni temelj za trajni mir, dopustiti vsakemu narodu in vsaki državi predvsem pa grškemu ljudstvu, da sami odločajo o svoji usodi. Z drugstrani pa skušajo anglosaške države in v prvi vrsti ZDA vsiliti svoj diktat in svojo voljo drugim narodom ne glede na koristi miru in varnosti. To je jasno, če analiziramo tudi površno politiko ZDA v Grčiji.

Že spomladi so ZDA pokazale namero, da želijo enostransko rešiti grško zadevo. Trumanovo doktrino so predvsem uveljavili v Grčiji. Pa tudi zadržanje ameriških predstavnikov pred Varnostnim svetom, dokazuje, da skušajo ZDA voditi diktatorsko politiko tudi v sami organizaciji Združenih narodov.

Ameriški reakcionarni tisk bruha svoj ogenj, ker ZDA niso mogle vsiliti svoje resolucije, ki po krivici žali Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo, na katere skušajo ameriški pokrovitelji grške reakcije zvaliti krivdo za neuspehe grške vlade in tujih intervencionistov v njihovi borbi proti grškem ljudstvu.

List «Chicago Tribune» pa usmerja svoje pušice proti vsej Organizaciji Združenih narodov in zatrjuje, da je ta organizacija zelo trhla ter pristavlja, da je predsednik Roosevelt povlekel ZDA v celo vrsto nesmiselnih obveznosti. Reakcionarni tisk se predvsem razburja nad načelom soglasnosti velikih držav, ki ga dolcča ustanovna listina OZN in ki so ga predlagale ravno ZDA. In prav proti temu členu je ameriški delegat Johnson naperil svoj zadnji radijski govor. Brez posebnih ovinkov je napovedal namen ZDA, da hočejo za vsako ceno podvzeti ukrepe proti grškim demokratom in njihovim sosedom.

Kakor se doznava, je v Grčiji 12 000 ameriških strokovnjakov in ZDA so pripravljene poslati druge dobave grškim reakcionarjem.

Gromiko je v Varnostnem svetu Johnsonu odgovoril, kakor je zaslužil. Dejal je, da te besede bolj pristojajo podeželskemu trgovcu kakor zunanjemu ministru.

Državljanska vojna v Grčiji ne poteka ugodno za reakcionarno vlado, ki jo ljudstvo sovraži. Dokaz za to je spomenica, ki jo je grška vlada poslala ameriškemu in britanskemu poslaniku v Atenah z zahtevo, naj Amerika pošlje svoje vojaštvo, da napravi konec državljanski vojni. To je tudi dokaz, da je bil sedanji režim vsiljen od zunaj in da se vzdržuje samo s pomočjo tujega orožja.

ZDA so slabo zbrale, ker njihovo vmešavanje v grške zadeve pomeni namerno ogrožanje mednarodnega sodelovanja in enotnosti med velikimi državami.

Gradnja hiš v Albaniji

Tirana, 19. (ATA) — Letos bodo za zgraditev 500 novih hiš v predelih, ki so bili med vojno poškodovani, porabili 32,679.000 lekov. Razen tega so določili 10,286.000 lekov za zgraditev 134 novih šolskih poslopij in za popravilo 170 drugih šol. Za popravilo in obnovo poslopij v mestu pa bodo porabili 10,434.000 lekov.

Ameriški novinar o volivnih pripravah na Madžarskem

New York, 19. (TASS) — Ravnatelj obveščevalnega urada za evropska vprašanja družbe «Columbia Broadcasting Company, Smith je izjavil po radiu, da na svojem potovanju po Madžarski ni opazil nobenega znaka, da bi kakor koli omejevali državljanske svoboščine. Smith je dalje dejal, da «obiskovalci kavarn in razni zapadni diplomatje» govorijo o zaporu za politične jetnike, kjer po njihovem trpi 4000 oseb. Smith je prosil za dovoljenje za ogled zapora in ga je takoj dobil. Skupno z dopisnikom agencije «United Press» je v zaporu našel samo 19 jetnikov, s katerimi dobro ravnajo. Smith je dalje izjavil, da je 100 tisoč oseb več kakor pri zadnjih volitvah dobilo volivno pravico, to je sorazmerno več kakor pri ameriških predsedniških volitvah.

Obsedno stanje v Tabrisu

Tabris, 19. (Tass). — Vojaški guverner v Tabrisu je znova uvedel obsedno stanje. Policijske ura se začne ob 23.

Izjave sudanskega delegata pred Varnostnim svetom

Lake Success 19. (AFP). — Pred Varnostnim svetom je danes govoril predsednik sudanske delegacije Ismail al Azhari, ki je med drugim dejal: «Če ne bo Varnostni svet dal zadoščenja Sudanu, bomo z našim ljudstvom sklepali, ali naj pristanemo druga Indonezija». Dejal je, da je sudanska delegacija naklonjena zvezi z Egiptom, stranka Umma pa zahteva popolno neodvisnost Sudana. Po njegovem sodeluje stranka Umma z Angleži medtem ko sudanska delegacija brez pridržkov podpira egiptsko stvar pred Varnostnim svetom.

Varnostni svet priporoča sprejem Pakistana in Jemena med ZN

Lake Success, 19. (AFP). — Varnostni svet je včeraj soglasno priporočal sprejem Pakistana in Jemena med Združene narode. Priporočilo bo morala še odobriti prihodnja glavna skupščina OZN.

KAIRO. — Na Nilu se je prevrnila neka jadrnica, pri čemer je utonilo 66 oseb.

AMERIŠKI INTERESI V INDONEZIJI

Gromiko je pred Varnostnim svetom razkrinkal načrte ZDA

Lake Success, 19. — Sovjetski delegat Gromiko je pred Varnostnim svetom izjavil, da hočejo ZDA vsiliti svoje razsodišče v indonezijskem sporu izven organizacije OZN. Že dejstvo, da Holandci sprejemajo to ponudbo, je zelo zgovorno, je izjavil Gromiko, in opozoril na velike gospodarske interese, ki jih ZDA imajo v Indoneziji.

Gromiko je nato primerjal zadržanje holandske vlade z onim indonezijske vlade, ki ima zaupanje v OZN in Varnostni svet, ter je zahteval, naj Varnostni svet takoj ugodi zahtevam Indonezijske republike, to je: imenuje naj komisijo, ki bo nadzorovala izvajanje naloga za prekinitev sovražnosti, ter naj v Varnostnem svetu imenuje razsodiščno komisijo.

Ameriški delegat Johnson je izjavil, da bodo ZDA odtegnile svojo ponudbo, če je indonezijska vlada ne bo sprejela.

Indonezijski opolnomočeni minister Sjarir je izjavil: «Če se obračamo na Varnostni svet, ne pomeni, da nimamo zaupanja v poštenost in dobro voljo ZDA, pač pa zato, ker nimamo zaupanja v poštenost in dobro voljo holandske vlade.»

Indonezijsko poročilo javlja močno delovanje holandskega letalstva in govori o holandskih napadih na področju Salatiga.

Indonezijski sindikati so zaprosili Svetovno sindikalno zvezo, naj bi ustanovili posebno brigado za pomoč Indoneziji. Pozivajo tudi, naj zveza izvaja svoj pritisk, da se Nizozemci umaknejo z republikanskega ozemlja.

Iz Djokjakarte poročajo, da bo indonezijska vlada poslala svoje uradne predstavnike v Indijo, Pakistan, Sirijo, Egipt, Libanon in druge države, ki so priznale indonezijsko republiko.

Po zadnjih vesteh je ameriška vlada odtegnila predlog za posredovanje.

Učenje ruščine v romunskih šolah

Bukarešta, 18. — Poslanec Mattei je v parlamentu predlagal obvezno učenje ruščine v srednjih in višjih šolah v Romuniji. Izjavil je, da je za Romunijo življenjskega pomena spoznavati pridobitve sovjetske znanosti, kar bo pripomoglo k odpravi zaostalosti, v kateri živi romunsko ljudstvo.

Gromikove izjave o sprejemu Italije v OZN

Lake Success, 19. — Malo pred pričetkom razprave o sprejemu novih članov v OZN, je dopisnik «Anse» vprašal sovjetskega delegata Gromika, zakaj se SZ protivi pripustitvi Italije v OZN. Sovjetski delegat je italijanskemu novinarju odgovoril, da bo v kratkem podal tozadevno izjavo. Nato se je dopisnik «Anse» obrnil na ameriškega delegata Johnsona in ga vprašal, kaj namerava storiti, da bi premagal sovjetsko opozicijo. Ameriški delegat je odvrnil, da bodo ZDA močno podpirale italijansko prošnjo. Edini razlog, ki ga nekatere države navajajo proti pripustitvi Italije v OZN, je ta, ker neka velesila še ni ratificirala mirovne pogodbe z Italijo.

Po otvoritvi debate je ameriški delegat Cadogan poskusil doseči kompromis na ta način, da bi OZN Italijo načelno sprejela kot članico, da pa bi bil ta sklep učinkovit šele po izvedeni ratifikaciji mirovne pogodbe. V tem vprašanju ni prišlo do zaključka in tako je o tej zadevi odložena razprava na prihodnji četrtek.

Tekom debate je ameriški delegat Johnson očital Sovjetski zvezi, da je ona povzročila sedanji položaj in da namenoma zavlačuje ratifikacijo. Gromiko mu ni ostal nič dolžan in je odgovoril, da to vprašanje zadeva sovjetsko vlado in nikogar drugega; razlogi ameriške delegacije pa nimajo nobenega pomena. Gromiko je svoje izvajanje zaključil z besedami, da bo Sovjetska zveza podpirala sprejem prošenj za pristop k OZN takrat, ko bo podan za to ugoden trenutek, prošnje Italije sploh ne morejo upoštevati, ker mirovna pogodba še ni stopila v veljavo.

Verjetno ne bo prošnja Italije za sprejem v OZN rešena niti tekom zasedanja v septembru, temveč šele v februarju prihodnjega leta.

ANGLEŠKA VLADA VODI POLITIKO ki jo narekuje ameriški kapital

Vsa bremena pa mora nositi delovno ljudstvo

London, 19. — Glavni vzrok nujne seje angleške vlade je naglo črpanje ameriškega kredita, ki bo izčrpan najbrže od koncu oktobra, če ne prej.

V političnih krogih ne izključujejo, da bo ob zaključku pogajanj med ameriško in britansko vlado, ki se sedaj vodijo v Washingtonu, prišla zopet do izraza politična stran angleške krize.

«Krasnaja Zvezda» objavlja članek Kustova o angleški gospodarski krizi. Kustov navaja, da je gospodarske težkoče Anglije v glavnem pripisati zunanji politiki laburistične vlade, ki je s svojo politiko spravila Anglijo v gospodarsko in politično odvisnost ZDA. Vodilni angleški krogi so navezali svoje gospodarstvo na interese ameriških monopolov, ki bodo spravili Anglijo ob njeno gospodarsko neodvisnost. Prvi pojav te odvisnosti je opaziti v angleško-ameriškem dogovoru glede posojila. To posojilo je poslabšalo gospodarski položaj Anglije in s tem pokazalo prvo negativno stran angleško-ameriškega sodelovanja.

Nadaljnji negativni učinek tega sodelovanja obstoji v tem, da mora Anglija plačevati velike svote dolarjev za vzdrževanje vojnih sil v inozemstvu. Razlog za vzdrževanje teh vojnih sil v mirnem času je neopravičen in je samo plod angleško-ameriškega «sodelovanja». Predvideno skrčenje vojske za samih 80.000 mož dokazuje namen angleške vlade, da hoče nadaljevati politiko, ki jo diktira ameriški kapital. Zaradi tega je upanje na obnovo angleškega gospodarstva s pomočjo ameriške podpore neznatno.

Angleško ljudstvo je z lastnim izkustvom spoznalo, kako drago mora plačati takšno «pomoč». Vrhu tega ponavlja angleška vlada prakso stare politike, ki stremi za obnovo narodnega gospodarstva, toda ne toliko v interesu angleškega ljudstva, temveč samo da prikaže ameriškim gospodarjem trdno upanje na to «pomoč». To pojasnuje tudi naglico, s katero je angleški zunanji minister Bevin ponudil svojo pomoč kot posredovalec za uresničenje ameriških načrtov v pogledu zasužnjenja Evrope pod plaščem Marshallovega načrta. Za ceno priprave poti ameriški gospodarski in politični ekspanziji je angleška vlada upala, da bo na stroške ostalih evropskih držav dosegla svoje gospodarsko izboljšanje.

Toda nasprotno, ravno sedaj mora še bolj skrčiti dnevne obroke, zmanjšati življenjski standard, povišati dnevno delo rudarjem, ravno sedaj je prisiljena odkloniti delavcem povišanje mezd in izboljšanje življenjskih pogojev. Pri tem ne zahteva vlada nobenih žrtev od imovitih slojev, kakor obdavčenje dobičkov in kapitala. Pozivanje na prostovoljno znižanje dobičkov ne more seveda ustaviti angleških financ niti pravično razdeliti bremen.

Vladni načrt zvrača vse žrtve na ramena delovnega ljudstva. Vse to je povzročilo gospodarske težave in nezadovoljstvo med angleškim delovnim ljudstvom. To dokazujejo nešteti sklepi sindikalnih organizacij kakor tudi mnoge resolucije, ki so bile sklenjene na javnih zborovanjih same laburistične stranke. Angleško zunanjo politiko, ki je prispevala k poslabšanju sedanjega gospodarskega položaja dežele, vsakdo ostro kritizira.

Tudi v bodoče bodo nastale težkoče, kakor z novim ameriškim načrtom, s katerim hočejo ZDA zavladati nad Porurjem, ki se trenutno nahaja pod angleškim nadzorstvom. Že sedaj je čutiti povečan pritisk ZDA na Anglijo, od katere zahteva odložitev nacionalizacije angleške industrije. Veliko nezadovoljstvo je povzročila v Angliji izjava ameriškega tajnika za trgovino Harrimana, da bodo imele potrebe nemškega gospodarstva prednost pred angleškim.

Kustov zaključuje svoj članek z opozorilom, da vse to predstavlja ameriško «pomoč», na katero naslanjajo angleški vodilni krogi svojo politiko in zaradi katere je moralo angleško ljudstvo že toliko žrtvovati.

Govorijo o „evropski carinski uniji“

Pariz, 19. — Na zadnji seji odbora za evropsko «gospodarsko sodelovanje» so delegati Italije, Holandske, Belgije in Turčije pojasnili stališče svojih vlad glede na vprašanje carinske zveze, ki je bilo sproženo pretekli teden. Italijanski delegat Tremelloni je mnenja, da je Evropa ravno sedaj v izjemnem položaju, ki je ugoden za izvedbo carinske zveze. Po njegovem mnenju so mogoče krajevne in pokrajinske carinske zveze, ki bi počasi dovedle do gospodarske združitve Evrope ne samo v vprašanju tarif, temveč tudi v pogledu valute, prevozov in delovne sile. Tremelloni je predlagal ustanovitev posebnega študijskega odbora, ki naj bi se bavil s tem vprašanjem.

Delegati ostalih držav so se v načelu strinjali z načrtom. Holandski pooblaščenec je poudaril, da ni toliko važno vprašanje carinske zveze, marveč na splošno gospodarske zveze.

Iz Pariza poročajo, da bo koncem tedna sklicana v Londonu tristranska konferenca med Francijo, Anglijo in ZDA. Kakor znano, bodo na tej konferenci razpravljali o obnovi in višini nemške industrije.

Danes je francoski zunanji minister Bidault sprejel ameriškega podtajnika za gospodarstvo Claytona, v družbi z Cafferyjem in Douglasem ameriškima poslanikoma v Parizu in Londonu in z Murphyjem političnim svetovalcem v ameriški zasedbeni coni. Ti osebni stiki pomenijo pripravo za razgovore in sklepe o višini nemške industrije v zapadnih zasedbenih conah in o upravljanju ter nadzorstvu proizvodnje porurskega premoga.

Napadalni načrti ameriškega imperializma

Rio de Janeiro, 19. — List «Tribuna Popular» je priobčil razgovor o panameriški konferenci z znanim južnoameriškim politikom Prestesom. Ta je izjavil, da je mogoče zagotoviti mir samo sporazumno z velesilami. Dodal je, da kontinentalni bloki ne jamčijo miru, temveč spravljajo v nevarnost politiko sodelovanja in miru med Združenimi narodi. Panamerikanizem je samo skrita bratovščina izkoriščevalcev, panamerikanizem je samo maska, pod katero se skrivajo nameni ameriškega imperializma v zatiranih državah Latinske Amerike.

Prestes je nadalje poudaril, da je izključitev razgovorov o vojaških vprašanjih na konferenci pripisati borbi demokratičnih sil v deželah Latinske Amerike, ki jo vodijo proti Trumanovem načrtu, ki stremi za standardizacijo oborožitve in za združitvijo vsega ameriškega kontinenta. Prestes je svojo izjavo zaključil z besedami, da zakriva dnevni red konference reakcionarne in napadalne načrte ameriškega imperializma.

Schumacher - kandidat za „führerjevo“ mesto

Moskva, 19. — Leontijev komentira v «Pravdi» zadnji govor voditelja nemških socialdemokratov, ki ga označuje kot kandidata za «Führerjevo mesto». Schumacher je besen nemški nacionalist, ki si želi samo povrniti poraz svojim prejšnjim nasprotnikom in ki se hoče okoristiti z nesoglasji, ki vladajo med zavezniki glede nemškega vprašanja. Schumacher nagovarja zapadne velesile na razkosanje Nemčije in pri tem zatrjuje, da je razkosanje že deloma izvedeno na vzhodu Nemčije.

Z izredno brezobzirnostjo zahteva nemški socialistični voditelj revizijo osnovnih sklepov Potsdamskega dogovora. Dalje vztraja na spremembi poljsko-nemških mej, zatrjujoč, da meja na črti Odra-Nisa ne more biti dokončna vzhodna meja Nemčije. Po drugi strani pa je Schumacher pripravljen odstopiti Porurje tujim monopolistom.

Isti socialistični voditelj je seveda hvalil Marshallov načrt in osebno ameriškega zunanjega ministra Marshalla in izjavil, da Marshallov načrt oprošča Nemčijo plačila reparacij.

Schumacher je še dostavil, da predstavlja Marshallov načrt docela nov položaj, ki je nasproten starim zavezniški politiki uničenja nemške industrije.

Schumacherjev izzivalni govor je pokazal nemško ocialno demokracijo v pravi luči, in sicer, da ta teži na desno in da se vdinja tudi za ceno razkosanja Nemčije ameriškim monopolistom.

Stavke v Italiji

Benetke, 19. — Danes zjutraj so pekovski nameščenci začeli stavko. Prefektura je izdala ukrepe za pravočasno peko kruha. V najslabšem primeru bo prebivalstvo prejelo koruzno moko.

Zaradi prekinitve pogajanj za zvišanje mezd so v provinci Varese proglasili splošno stavko.

Po zaklju ku socialističnega kongresa v Lionu

Molletova resolucija spravlja Ramadiera v zadrego

Pariz, 19. — Po končanem kongresu francoske socialistične stranke je javno mnenje na levici in na desnici prepričano, da spravlja izglasovanje Molletove resolucije predsednika vlade Ramadiera v zadrego. «Figaro» piše, da ima resolucija dvoumen značaj, ker ne zahteva od Ramadiera demisije, hkrati pa mu daje težka navodila, ki jih bo moral izvršiti. Vrhu tega je važno, da je bila ta resolucija odobrena ravno od nasprotnikov vladnega predsednika. Zaradi tega bo moral Ramadier na parlamentarnem polju vzdržati še marsikateri napad.

V «Humanité» poudarja Georges Cogniot, da izglasovana resolucija izraža potrebo «nadaljevati borbo proti reakciji, ker zahtevajo to borbo določene okolnosti». Zaradi tega ne preostaja socialistični stranki za dosego zmage nič drugega, kakor da prizna potrebo enotnega nastopa s komunisti. «Parisien Libéré» piše, da je kongres zahtevali disciplino svojih somišljenikov, toda hkrati se socialistična stranka kot razredna in marxistična stranka ni obotavljala nadaljevati gospodarsko in politično linijo režima, katerega dobri del obvladajo kapitalisti in ki je spravil do sedaj socialistično stranko ob zaupanje delavstva.

List «Ce Matin» predvideva možnost vladne krize. Če se bo v tem primeru vrnil zopet na vlado Ramadier, je očitno, da se absolutizem kongresa, ki se je pokazal v Lionu, ne more izvesti.

pokazali številke načrta pred našim odhodom, iz Pariza, bi smatrali za uspeh, če bi načrt izvedli po določenem roku, sedaj pa, ko smo videli navdušenje, ki tu vlada, bi se čudili, če ga ne bi izvedli v določenem roku.

Novi olični nasadi v Dalmaciji

Split, 19. — Petletni plan za kmetijsko in gozdarsko obnovo Dalmacije predvideva sistematičen razvoj oljčnih in drugih sadnih kultur. V ta namen se je ustanovil poseben zavod poleg zavoda za južne kulture v predelih okrog Dubrovnika. Do sedaj je bilo posejenih okrog 53 000 oljk in 95.000 komadov drugega sadnega drevja.

Jugoslovanski mladinci že'lio ostati na mladinski progi

Sarajevo, 19. — Mnogo mladincev obojega spola, ki so končali svoj delovni rok na mladinski progi Samac-Sarajevo, želi še dalje ostati na delu. Mnogo od njih je prosilo za vstop v železničarsko službo, da bi lahko službovali na progi, ki so jo sami zgradili.

Voščila maršala Tita madžarskemu ljudstvu

Beograd, 19. (Tanjug) — Ob priliki madžarskega narodnega praznika sv. Stefana, ki se obhaja 20. t. m., je maršal Tito poslal madžarskemu ministrskemu predsedniku Lajošu Dinjšu brzojavko, s katero vošči v svojem in v imenu jugoslovanskega ljudstva madžarskemu ljudstvu, da bi njegova borba za popolno demokracijo in za napredek madžarske države imela uspeh.

Obnova mostov v Jugoslaviji

Beograd, 19. — Še vedno se obnavljajo v vojni porušeni mostovi. Največji med njimi je most preko Donave Erdut-Bogojevo, ki bo gotov še ta mesec.

Na Drini se gradi pri Brodu velik most iz železobetona dolg 125 metrov. Pred nedavnim pa je bil izročen prometu železni most čez reko Kolubaro. Pri Žirovnici v Sloveniji so tudi pred kratkim izgotovili nov most.

Francoski novinarji o Jugoslaviji

Beograd, 19. (Tanjug) — Nekateri francoski novinarji, ki so sedaj v Jugoslaviji, so na tiskovni konferenci govorili o vtisih, ki so jih dobili pri obisku na mladinski progi.

Izjavili so, da so navdušeni nad tem, kar so videli in da so spoznali, da navdušenje in volja do dela večkrat lahko nadomestita tudi tehnična sredstva. Tudi angleški mladinci in drugi, s katerimi so govorili, so jim izjavili, da so zelo zadovoljni, da so imeli priliko priti v Jugoslavijo. Zgled, ki ga je dala jugoslovanska mladina, je velike važnosti za vso Evropo.

O petletnem načrtu je urednik lista «Ce Soir» izjavil. Če bi nam

Češkoslovaški dar Jugoslaviji

Split, 19. (Tanjug) — Zveza češkoslovaške in jugoslovanske narodne revolucije, ki je bila ustanovljena še pred vojno in ki ima v programu tudi pomoč Jugoslaviji, je darovala Jugoslaviji 25 zabojev elektrotehničnega materiala v vrednosti 120.000 Kčs.

Ta material je določen za popravo električne centrale na otoku Korčuli. Pošiljko spremlja 25 češkoslovaških delavcev, ki bodo izvršili tudi popravila.

Prvi tovorni avtomobili iz mar borske tovarne

Maribor, 19. (Tanjug) — Na glavnem mariborskem trgu so včeraj slovesno proslavili uspeh tovarne avtomobilov v Tezném pri Mariboru, kjer so tri dni pred določenim rokom izdelali prva dva tovorna avtomobila, ki so ju poslali v Ljubljano.

PRAGA. — Inozemski delegati mednarodnem mladinskem festivalu so v zadnjih štirih tednih delali 171.500 ur pri obnovitvenih delih v ranih krajih ČSR.

SILOVITA EKSPLOZIJA V CADIZU

NAD 500 MRTVIH in na tisoče ranjenih

Cadiz, 19. — Preteklo noč je v mestu prišlo do silovite eksplozije, ki so jo slišali 40 km daleč. Nesrečo je povzročila eksplozija podmorskih min v orožarni blizu tovarne Chevarrieta, kjer je nastal prvi požar.

Večina od 700 delavcev v tovarni je izgubila življenje in nekateri so še pod ruševninami. Poškodovana je bila tudi bližnja vojašnica in neko zavetišče za starce. Tudi tu je bilo mnogo mrtvih.

Vse mesto je ostalo brez vode, plina in električnega toka. Porušile so se številne hiše in v mestu so nastali požari. Zrušilo se je tud. neko otroško zavetišče in mnogo otrok je zgubilo življenje. Kljub varnostnim ukrepom se bojijo novih eksplozij. Bolnišnice so polne ranjencev. Več ranjencev so odpeljali v San Fernando in v Sevillo. Po zadnjih vesteh se zdi, da je pri nesreči zgubilo življenje nad 500 oseb, 5000 pa je bilo ranjenih. Te številke pa niso še uradno potrjene.

Slovaška industrija

Bratislava, 19. (CTK). — Predsednik odbora za slovaško industrijo dr. Gustav Husak je izjavil, da se je od leta 1937. slovaška industrija podvojila. Izjavil je dalje, da je v zadnjih 12 mesecih bilo v industriji zaposlenih 29.000 novih delavcev.

KITAJSKI DIJAKI

zahtevajo prenehanje državljanske vojne in ameriške intervencije

Sangaj, 19. — Narodna zveza kitajskih dijakov je objavila proglas v zvezi z misijo generala Wedemeyerja na Kitajskem, v katerem poudarja imperialistični značaj ameriške «pomoči» Kitajski. Proglas ugotavlja tudi, da ni nobenega dvoma, da ZDA podpirajo vojaško in gospodarsko kitajsko vlado v državljanski vojni.

Dijaki opozarjajo ameriške oblasti, da je bilo ameriško orožje, ki so ga izročili kitajski vladi, uporabljeno za ubijanje kitajskega ljudstva. Med patriotičnim in demokratičnim gibanjem proti bedi, zatiranju in državljanski vojni sta bila ubita dva profesorja, voditelja kitajske demokratične zveze in tri dijaki, in sicer z ameriškim orožjem. Kitajci dobro vedo, da je ameriška politika na Kitajskem v nasprotju z interesi kitajskega ljudstva.

Končno zahtevajo v proglasu takojšnje prenehanje državljanske vojne in diktatovske politike, rešitev nujnih notranjih vprašanj, takojšnji preklic splošne mobilizacije in prenehanje zatiranja. Zahteva se tudi imenovanje demokratične koalicijske vlade.

Nova „apolitična“ stranka v Italiji

Rim, 19. — V Salernu so ustanovili novo gibanje, o katerem pravijo, da je apolitično in da ima namen «demokratično in pametno sodelovati pri moralni in materialni obnovi Italije, ki jo ogroža strankarska borba».

Načrti imperialistov za „Veliko Sirijo“

Beirut, 19. (Tass). — Libanonski tisk poroča, da je bil poveljnik glavnega stana transjordanske vojske polk. Glubb 15. in 16. avgusta v Libanonu. Neki list piše med drugim: «Kaj se skriva za tem obiskom britanskega polkovnika Johna Blubba? Kaj je namen tega tajnega obiska v trenutku, ko preživljajo arabske države kritično obdobje, ko transjordanski kralj mrzlično deluje za izvedbo načrta o «Veliki Siriji», ko se imperialisti poslužujejo vseh sredstev, da bi preprečili umik tujih čet iz Egipta in podaljšali mandat v Palestini?»

Libanonski tisk poroča, da se je Glubb od svojem obisku v Libanonu razgovarjal z voditeljem libanonske fašistične stranke Saadejem, ki ga je libanonska vlada mislila spraviti pred sodišče zaradi njegove odkrite propagande za načrt o «Veliki Siriji».

Novo delavsko naselje pri Sarajevu

Sarajevo, 19. — Sarajevski delavci so skupno s najboljšimi člani Ljudske fronte začeli s prostovoljno gradnjo 500 poslopij novega delavskega naselja pri Sarajevu.

Industrija ČSR v dvoletnem načrtu

Praga, 19. — Listi so objavili poročilo o izvajanju dvoletnega gospodarskega načrta v juliju. Načrt so izvedli za 97.5%. Industrija za predelavo lesa je prekoračila načrt za 30%, industrija železa in jekla za 7%, industrija papirja za 5.5%, industrija za električno energijo za 5.2%, rudarska industrija je izvedla načrt za 95%, tekstilna industrija za 92.5%, industrija kemijskih izdelkov za 92%, industrija stekla za 91.6%, industrija za strojenje usnja za 60.1%.

KRATKE VESTI

PRAGA. — «Rude pravo» piše, da je 30 članov tolpe, ki je nastala iz stare poljske vojske in ki ji je ime «Benderovci», z avtomatičnimi puškami in bombami napadlo vas Jestrabice na Moravskem. Na pomoč je prišla policija, ki je enega tolovaja ubila, enega po ujela.

RIM, 19. — «Ansa» poroča iz Varšave, da je od 1. septembra t. l. dalje določen uradni tečaj poljskega zlota napram ameriškemu dolarju v razmerju 400 zlotov za 1 dolar.

Rim, 19. — Italijanski poslanik v Londonu Carandini se bo te dni vrnil v domovino. Na njegovo dosedanje mesto pride nov diplomat. Carandini bo samo še spremljal zunanjega ministra Sforzo ob priliki njegovega uradnega obiska pri angleški vladi.

KAJ SE DOGAJA V ITALIJI?

Londonski list «Daily Worker» je pod naslovom «Kaj se dogaja v Italiji?» objavil sledeči članek svojega dopisnika:

Ko sem se pred kratkim na počasnem vlaku vračal iz Trsta v Milan, sem se lahko takoj prepričal o slabi strani današnjega italijanskega življenja, ki je polno trpljenja, revščine in cinizma.

Ko je vlak polagoma vozil iz mesta po rodovitni nižini Pada, se je vedno bolj polnil s črnoborzijanci, z njihovimi vrečami in kovčegi polnimi blaga, ki so ga mislili prodati v Milanu. Vsi hodniki so bili natrpani s potniki, nihče se ni mogel ganiti. V Vicenzi so se potniki kobacali na vlak skozi okna.

Ne mislite, da ti mali prekupčevalci mnogo zaslužijo in da se jim njihova naporna potovanja dobro izplačajo. Na vlaku, s katerim sem se vozil, sta bili n. pr. dve ženski, ki sta bili vstopili v Latisani okoli sedme ure popoldne in sta nosili približno 100 kg blaga. Prispeli sta v Milan ob 6. uri zjutraj, potem ko sta se vozili skoraj ves čas stoje. Skušali sta prodati blago čim prej, da bi lahko odpotovali ob 3. popoldne in se vrnili domov okoli polnoči.

Na podlagi površnega računa mislim, da sta lahko zaslužili največ 5 tisoč lir vsaka. Odbijmo od tega zneska potne stroške, ki znašajo 1400 lir, pristojbino za prtljago, ki znaša 500 lir, dalje približno 300 lir za druge stroške in bomo videli, da ni ostalo vsaki niti 3000 lir.

Jasno, da gredo za črnoborzijanca na debelo stvari vse drugače. Ta ima na razpolago celo vrsto prekupčevalcev in na vsakem malem potovanju lahko zasluži milijone in milijone lir.

Da bi napravili konec temu nedovoljenemu prekupčevanju, so komunisti in socialisti skupno s Splošno konfederacijo dela poskušali vsa sredstva. Kmalu pa se je videlo, da vnema, s katero so se tudi člani De Gasperijeve demokrističanske stranke približno pred enim letom vrgli na to vrsto poslov, ni mogla koristiti izboljšanju položaja, čeprav se je od njih zahtevalo, naj to stanje spremenijo na podlagi zmerne oblike državnega nadzorstva ali pa na podlagi načrtnosti. Oni so sicer sprejeli ta predlog, a niso nič napravili, da bi ga izvedli; če pa so kaj napravili, niso njihovi ukrepi nikoli nič zalegli. Položaj se je vedno slabšal, posebno zaradi nenadzorovanih dobičkov in prekupčevanja z valuto, kar je predstavljalo težko breme za ljudstvo in za državo. In prav zaradi tega, da bi ohranil ta položaj, je De Gasperi namenoma povzročil vladno krizo in izločil iz vlade levičarske stranke.

Namen tega De Gasperijevega ravnanja pa je bil pozneje razkrinkan. De Gasperijeva zamisel je bila, sestaviti neke vrste «vlado narodne enotnosti» z udeležbo manjšine sredinsko-levičarskih strank, na katerih negotovost in dvojno politično igro bi lahko računal.

Oglejmo si, katere so te male stranke.

V prvi vrsti je «tradicionalna» in «zgodovinska» republikanska stranka, ki je tipičen izraz teženj in protislovij srednjega sloja, in katere pomen v političnem življenju je že skoraj zašel ter se lahko vzdržuje samo v drugovrstnem položaju s svojim «tradicionalnim» zadržanjem. Ta stranka ima približno 30 poslancev v skupščini.

Sledi demokratična stranka, ki je glede na število svojih pripadnikov povsem brezpomembna in v severni ter srednji Italiji sploh ne obstoja. Ta stranka predstavlja kljub maloštevilnosti pripadnikov težnje srednjega sloja južne Italije.

Tretja stranka, ki bo morda imela večji pomen v italijanskem političnem življenju, je akcijska stranka. Ta stranka nima sedaj nobene važnosti, toda začenja se že uveljavljati in dobivati znatno podporo. Kakor je bilo pričakovati, se je ta stranka postavila proti De Gasperijevi vladi.

Končno so še Saragatovi socialdemokrati, ki so se v januarju odcepili od italijanske socialistične stranke. Število poslancev, ki jih imajo v skupščini, ni v ničemer v sorazmerju z njihovim vplivom na politično življenje v deželi, in oni se tega zavedajo.

Tudi njihovi ideološki podporniki — voditelji laburistične stranke — so morali to priznati v Curihu na mednarodnem socialističnem kongresu, katerega se saragatovci niso mogli udeležiti, medtem ko je bila Nennijeva socialistična stranka zastopana kot ena najmočnejših socialističnih strank v Evropi.

Demokristjani so upali, da bodo izločili svoje nasprotnike iz Splošne konfederacije dela; skušali so to napraviti na kongresu konfederacije v Florenci, toda to jim ni uspelo.

Delavci z dežele, iz tovarn in uradniki so v večini volili za komuniste (59%), za socialiste (23%) in so oddali za demokristjane samo 13% glasov. Kar je še važneje, je to, da so vsi soglasno in odločno podpirali program velike konfederacije dela, ki jo mora vsaka vlada spoštovati.

Kako more De Gasperi (ali Marshall ali Truman) upati, da bo v sedanjem položaju v Italiji ločil italijansko ljudstvo, delavstvo in ostale od njihovih voditeljev? Tudi če bo Marshall vztrajal pri svojem poizkusu in tudi če bo vložil še toliko denarja, se Italija ne bo nikoli dvignila iz svojega obupnega gospodarskega položaja, dokler bo pod upravo, iz katere so levičarske stranke izključene.

Da bo možno — s p

Repenski kamnolom in nova meja

V našem listu smo 9. t. m. poročali o obisku razmejitvene komisije v Repentaboru. Ljudstvo vseh štirih vasi te občine je ob tisti priliki izročilo komisiji svoje resolucije, v katerih zahtevajo priključitev k Jugoslaviji, ker je občina nedeljiva celota in ker se je ljudstvo borilo za svojo svobodo.

Tržaška trgovska zbornica, kateri je najbolj še spričevalo to, da jo «Voce libera» imenuje «naša», se s tem časopisom vred mnogo razburja zaradi možnosti, da bi komisija ugodila upravičenim željam tamkajšnjih prebivalcev in premaknila francosko črto v okviru 500 m.

V svojih argumentih navaja zbornica, da je repenski kamnolom sestavni del nabrežinskih in da ga od njih ne morejo ločiti, ne da bi zadali hud udarec edini tržaški industriji, ki ima svoje surovine doma.

Pri tem se postavlja vprašanje, kdo so gospodarji kamnoloma in v kolikо so kamnolomi tržaški ter nosijo koristi tržaškemu ljudstvu. Ko je prišlo podjetje po prvi svetovni vojni v roke italijanskih kapitalistov, med katerimi ni manjkal Ciano, kraljeva družina in razni več ali manj novopečeni knezi in grofje, je šla proizvodnja naglo in stalno navzdol. Gospodje so pač imeli interes, da podpirajo kamnolome v Massi in Carrari, kjer so tudi imeli svoje prste vmes. V zadnjih dveh letih od konca vojne do danes niso napravili ničesar, da bi oživeli zamrlo industrijo, ker so se pač bali za svoje milijone, ki so se jim zdeli mnogo bolj varni v Italiji, pod okriljem De Gasperija in njegove klike. Če bi mogli, bi prenesli v Italijo tudi kamnolome z vsem kamenjem vred, kakor so prenesli Assicurazioni Generali, ki je bila pristno tržaška ustanova.

Delavci, ki delajo v teh kamnolomih že 20, 30 ali celo več let, vse to dobro vedo. Oni vedo, da so kamnolomi najbolj delali pod Avstrijo, ko so bili povezani s svojim zaledjem in da so italijanski kapitalisti to domačo industrijo upropastili. Oni vedo tudi, da bi ta industrija, če bi bila v rokah delavstva, še vedno uspevala in se razvijala. Zato jim je dovolj dobrot tujega kapitalizma in se hočejo na vsak način otresti njegovega smrtonosnega objema. Pa ne samo delavci v repentaborskem kamnolomu, ampak tudi oni iz nabrežinskega okoliša vam bodo isto povedali. Sicer pa gospodje to dobro vedo in zato ne pustijo, da bi Nabrežinska kamenarska zadruga zaživela svoje lastno življenje.

Tukaj torej ne gre za «jugoslovansko požrešnost», kakor se njej primerno izraža «Voce libera», ampak za voljo ljudstva, ki zahteva v okviru mirovne pogodbe, da pripade tja, kjer mu bo s svobodo in pravičnostjo zagotovljena poleg kulturne tudi boljša gospodarska bodočnost.

TRŽAŠKI DNEVNIK

PROCES JAVNIH DEL

Vsi obtoženci „nedolžni“

kljub podkupovanju in prejemanju milijonov

Včeraj ob pol desetih se je pričela pred Višjim zavezniškim sodiščem, ki mu predseduje major Bayliss, obravnava proti šestim civilnim nameščencem Urada za javna dela. Obtožnica v glavnem očita obtožencem podkupovanje in sprejemanje raznih «darov» od podjetij, ki so izvrševala obnovitvena dela. Obtoženci so Angelo Ricci, ki se je izdajal za inženirja, ing. Rapp Gustav, Anita Hübner, Miroslava Strukelj, Adrijana Luzzatto in Vincenc D'Angelo.

Razpravi je prisostvovalo mnogo občinstva, ki je kljub hudi sopari spremljalo z zanimanjem dolgočasni postopek. Najprej je major Bayliss monotono bral v angleščini dolge obtožnice, ki navajajo milijonske vsote, katere so prejemali obtoženci, znani mali tolmač Giorgio pa je še z dolgočasnejšim glasom bral italijanski tekst. Iz obtožnice je razvidno, da so zlasti lažni inženir Ricci, Hübnerjeva, Luzzattova in Strukljeva dobivali od raznih podjetij mastne milijončke, poleg tega pa so «tajnice» tudi večkrat obdarili z dragulji, cekini, krznom in celo nogavicami. Obtoženci so poslušali čitanje obtožnice, kakor da bi se njih sploh ne tikala.

Vsi so seveda trdili, «da se ne čutijo krive», oziroma so rekli «not guilty». Neka obtoženka je celo začela z angleščino, nato pa je zaradi patriotsko občutljivega občinstva nadaljevala v italijanščini. Po izjavah obtožencev, da se ne čutijo krive, se je pričel najdolgočasnejši del procesa, to je ugovori branilcev proti obtožnici, o postopku in o pristojnosti tega sodišča za sojenje tem zločinom.

Branilci Pollucci, Zennaro, Cavalieri in še dolga vrsta so v glavnem opozorili na dejstvo, da je obtožnica sestavljena na podlagi proglasa generala Alexandra št. 1 in italijanskega kazenskega zakonika, kar ni upravičeno, ker se mora soditi obtožencem le po enem zakonu. Nekateri branilci so tudi zahtevali, da bi izpustili obtožence na svobodo in odgodili razpravo, dokler ne bo izrečena sodba proti angleškim in ameriškim oficirjem, ki nosijo glavno krivdo.

Major Bayliss je priznal, da ni moči soditi po dveh zakonih, ni pa priznal ugovorov glede pristojnosti tega sodišča, niti ni ugodil zahtevi po izpustitvi obtožencev na začasno svobodo. Da bi razčistili vprašanje postopka, pa je odgodil obravnavo na 28. t. m.

Obtožnica proti šovinistom

Zaradi napadov v drevoredu 20. septembra v preteklem tednu je policija prijavila sodniji pet šovinistov: 14-letnega Hermana Brecherja, 15-letno Lauro Mandel, 20-letnega Renza Sangallija, 31-letnega De Boni Maria in 19-letnega Duilija Cozzolina.

Od teh je De Boni iz Benetk in Cozzolin iz Caprija pri Neaplju, ki sta seveda tudi nastopila kot pristna Tržačana «proti tolpam, ki so se priklatile iz okolice v mesto», kakor pravi nek popoldanski časopis. Obenem pristavlja, da bodo sodili nedolžne ljudi, medtem ko so ostali izzivači na svobodi.

Izzivači so bili namreč Slovenci, ki so se upali govoriti med seboj po slovensko v središču Trsta, ko so pa vendar vedeli, da fašistični zakoni tega ne dovoljujejo. «Tu je Italija», so dejali napadalci in mislili seveda na fašizem, ker drugačne Italije oni sploh ne poznajo. Nekateri ljudje in nekateri časopisi z vsemi svojimi uredniki menda še vedno živijo na luni.

MLADINA KUPUJ SVOJ LIST «GLAS MLADIH»!

Stavka v bolnici

za pljučne bolezni pri Sv. Ivanu posledica slabe oskrbe bolnikov

V tuberkuloznem oddelku bolnice pri Sv. Ivanu so pričeli bolniki z gladovno stavko. Že dalj časa so se namreč pritoževali zaradi izredno slabe hrane in so na to opozarjali celo upravo Združenih bolnic in Socialno skrbstvo.

Hrana se je zaradi njihovih pritožb za nekaj časa sicer izboljšala, a kmalu je bilo zopet vse pri starem. Zaradi tega so se bolniki odločili doseči izboljšanje s pomočjo gladovne stavke, s katero bodo prenehali šele takrat, ko jim bo dejansko in stalno zagotovljena boljša hrana.

Položaj, ki je nastal v bolnici pri Sv. Ivanu, je zelo značilno, kajti pomisliti moramo, da so se poslužili protestnega sredstva stradanja pač bolniki, katerih bolezen zahteva izdatno hrano. Pri tem se nam odkriva v vsej svoji revščini puhlost argumentov o socialni in zdravstveni skrbi za to odgovornih krogov.

Tuberkuloza je zlo, ki mu moramo pri nas iskati vzrokov predvsem v brezposelnosti, nezadostnem zaslužku ter zgrešeni stanovanjski in prehranjevalni politiki. Stanje, ki vlada pri nas, vodi k pospeševanju raznovrstnih obolenj, predvsem pa k tuberkulozi in amoralnostim.

Zadeva ni enostavna in da misliti. Če se že ne morejo odstraniti osnovni vzroki te zavratne bolezni, tedaj bi se morale socialne in zdravstvene ustanove vsaj pobrigati, da lajšajo socialno bedo in nje posledice — bolezni, katerih najtežje breme prenaša delovno ljudstvo.

Kako se tukajšnja uprava in vsi njeni organi zanimajo za socialne in zdravstvene težave delovnega ljudstva, vidimo tudi po stanju pri Bolniški blagajni. Delovno ljudstvo se prav dobro zaveda važnosti te socialne ustanove in je že mnogokrat opozarjalo na vse pomanjkljivosti in malomarnosti pri tem zavodu.

Skrb vodečih je žal preveč osredotočena na Rim ter istočasno izdaja njihov nepoboljšljivi šovinizem. Pri tako važni ustanovi socialnega značaja ne bi smelo delo zaradi šovinizma trpeti. O tem smo si mi na jasnem! Žal pa moramo ugotoviti, da se inšpektor dr. Brusarosco in ravnatelj dr. Benassi predvsem trudita, da bi tržaško ustanovo čim bolj povezala s centralo v Rimu. Sicer je ZVU izdala ukaz, na podlagi katerega bi Bolniška blagajna ne smela vzdrževati s centralo v Rimu več nobenih zvez. Toda zanje predpisi pač ne veljajo. To je njihov sicer nezapisani, tihi privilegij s strani ZVU.

Nujna posledica prevelike vneme za šovinistično politiko so nerednosti pri delu ter torej pešanje poslovanja uprave, zdravstvene službe in ostalega dela v okviru Bolniške blagajne.

KOLEDAR

Sreda, 20. avgusta
Bernard, Žarka
Sonce vzhaja ob 6.09, zahaja ob 20.03. Dolžina dneva 13.54.
Jutri 21. avgusta
Ivana, Mirjana

Spominski dnevi

1944: *se je pričela sovjetska ofenziva v Besarabijo in na Balkan.*

Dobro zrno kokoši doma pozobljejo, slabo zrno pa veter daleč odnese.

Preskrba

Vpis nakaznic za mleko. Od 20. do 25. t. m. se morajo v mestu in podeželju izvršiti vpisi (prenotacije) nakaznic za mleko na odrezek IV. za potrošnike od 0 do 9 in nad 65 let.

Dvig nakazil. Vodje občinskih prehranjevalnih uradov naj dvignejo danes pri Sepralu nakazila za testenine za prihodnjo delitev.

Vpis (prenotacija) tobačnih nakaznic

za tretje štirimesečje se mora izvršiti od 19. do 29. t. m. v prodajalnah monopolov, ki so zato pooblaščene.

Pozivajo se vsi prodajalci, da napravijo seznam vpisanih nakaznic v dvojniku, v katerem mora biti zabeležena številka vpisa, številka nakaznice, ime in priimek z očetovim imenom potrošnika, ki se mora izkazati z osebno izkaznico.

Podpisana seznama mora prodajalec obenem z odrezki predložiti 30. t. m. uradu ali skladišču, kjer sprejema monopolske proizvode.

Sindikalna prireditev

Razvitje sindikalne zastave krajevnega odbora ESDN v Trebčah, ki se moralo vršiti 24. t. m., je iz tehničnih vzrokov preloženo na 14. september.

Izlet na Mangart

in k Belopeškim jezerom priredi CAT v soboto, 23. t. m. — Oni, ki so letovali v dolini Trente se naprošajo, da se zglasijo v pisarni, ul. Conti 11.

Vremensko poročilo

z dne 19. t. m. Zračni tlak 761.5; toplota 22.6 do 29.2, srednja 27.4; brez vetra; nebo deloma oblačno; morje lahno razgibano; toplota morja 25.5.

Tov. Viktor de Maria

delavec iz tržaške tovarne znanstvenih proizvodov je tragično umrl. Tovarniški odbor ES izreka v imenu vseh delavcev in nameščencev tovarne najglobljе sožalje nesrečni družini.

Koncert v Kopru

S.H.P.Z. opozarja vse prosvetna društva v Trstu in okolici, zlasti pa društva v koprskem okraju na veliki vokalno instrumentalni koncert ki bo na glavnem trgu v Kopru v soboto, 23. avgusta. Obširen in zanimiv program izvajata Centro di cultura popolare iz Trsta in Ente Cittadino dello Spettacolo iz Kopra. Obisk tega zanimivega koncerta SHPZ toplo priporoča.

Prosvetno društvo Ivan Cankar

priredi v nedeljo, 24. t. m. društveni popoldanski izlet na Repentabor. Pevci in pevke bodo razvesselili družbo s svojim petjem, nakar bo sledila prosta zabava. Skupni odhod bo z Opčin ob 16. uri. Jedača iz nahrbtnika. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

Pričetek pouka na osnovnih šolah v koprskem okraju

V koprskem okraju se prične na osnovnih šolah šolsko leto 1947-48 1. septembra, zato naj bo vse učiteljstvo tega dne na svojih službenih mestih.

Ugodnosti za člane Enotnih sindikatov STO za letne dopuste v Jugoslaviji

Ministrstvo za finance FLRJ je določilo pod št. 31504 od 26.7.1947, da se vse ugodnosti članov enotnih strokovnih zvez Jugoslavije na letnem dopustu priznajo tudi sindikalnim članom, *jugoslovanskim državljanom*, zaposlenim na Svobodnem tržaškem ozemlju in njihovim ožjim svojcem. Te ugodnosti obsegajo:

1) 50%tni popust voznine na vseh prometnih sredstvih državne eksploatacije (razen v letalih) na potrdilo, da gredo na letni odmor, brez ozira na to, v katerem kraju ga prebijejo in koliko dni v kakem kraju;

2) 25%-tni popust od penzionske cene v počitniških ali zdraviliških državnih gostiščih pri vsaj petdnevnem bivanju v istem kraju; če so državni hoteli zasedeni, velja popust tudi za samo penzionsko hrano;

3) 50%-tni popust na pristojbinah za bivanje v zdraviliščih poleg popust pa v ostalih krajih;

4) vsak član sindikata in prav tako tudi njegov družinski član sme uporabiti samo enkrat na leto;

5) če je družinski član tudi zaposlen ter je član sindikata, sme prav tako uporabiti popust samo enkrat na leto — bodisi z objavo izdano na njegovo ime, bodisi z objavo zakonskega tovariša, očeta ali matere — člana sindikata, izdano za člana sindikata in hkrati za njegove družinske člane, ki imajo pravico do popusta.

Pogoji za te ugodnosti so torej: jugoslovansko državljanstvo in zaposlenost ter članstvo Enotnih sindikatov na STO-ju.

Rojstva, smrti, poroke

Dne 19. avgusta se je rodilo 8 otrok, umrlo je 6 ljudi, porok je bilo 6.

CERKVENE POROKE: risar Terence Patrik Byrne in uradnica Feliciana Vittello, zidar Jožef Britton in zasebnica Karla Kozmina, uradnik Attilio Zanini in zasebnica Licia Briotti, delavec Silvano Cavanese in zasebnica Georgija Bellemo, prodajalec Virgilij Mancinelli in zasebnica Assunta Cappelletti, trgovec Bruno Uckar in zasebnica Rozalija Capucci vd. Minarini.

UMRLI SO: 84-letna Marija Tavčar vd. Samer, 55-letna Marija Graziella Manzutto, 15-letna Ivanka Smilovič, 36-letni Viktor Morgan, 48-letni Crescenzio Salzano in 56-letni Josip Camelli.

Radijski sporedi

v sredo 20. avgusta

TRST II

11.30 Dopoldanska glasba. 12.00 Novi svet. 12.10 Slovenske narodne pesmi. 12.45 Napoved časa in poročila. 13.00 Češke pesmi. 13.15 Slovenski orkester. 13.45 Slovenske narodne pesmi pojeta Andrej Jarc in Roman Petrovčič. 14.00 Pestra glasba. 14.15 Predavanje. 14.28 Glasba. 17.30 Simfonična sporeda. 18.00 Operne uverture. 18.15 Slovenska književnost. 18.30 Popoldanska lahka glasba. 19.00 Radijska povest. 19.15 Mozart: Koncert za violino in orkester v a-duru. 19.45 Napoved časa in poročila. 20.00 Polonezne. 20.15 Oddaja odreda Jugoslovanske armade. 20.45 Po vsem svetu. 21.00 Glasba po željah. 21.30 Nušič: Analfabet — slušna igra v enem dejanju, izvajajo člani SNG. 22.00 Zborni koncert Radia Ljubljane (prenos iz Ljubljane). 22.20 Lahka glasba. 23.00 Večerna glasba. 23.15 Napoved časa in poročila. 23.30 Citanje sporeda za prihodnji dan. 23.35 Polnočna glasba.

KINOPREDSTAVE

ROSSETTI. 16.30: «Usodni plamen», P. Calvert in M. Rennie.
ITALIA. 16.30: «Dogodivščine v planinah».
ALABARDA. 16.00: «Križarja», L. Young in Wilcoxon.
MASSIMO. 16.00: «Zločin brez kazni», A. Sheridan, R. Cummings.
NOVO CINE. 14.30: «40 tisoč jeder», Grant Taylor in Betty Bryant.
IDEALE. 16.30: «Zaročenec moje žene». Leonardo Cortese.

Odg. urednik DUSAN HRESCAK
Tisk Stabilimento Tip. Trieste

VESTI S PODEŽELJA

Uspešen koncert

u Lonjerju

V nedeljo, 17. t. m. se je pokazal sad vztrajnega dela lonjerskega prosvetnega društva. Priredili so namreč vokalno-inštrumentalni koncert, ki je privabil polno dvorano poslušalcev največ domačinov, nekoliko pa tudi iz mesta, s Katinare, iz Ricmanj in od drugod. Največja privlačnost prireditve je bil nastop dveh mladih glasbenikov: violinista Kjudra, ki študira v Ljubljani, in 15-letnega Karla Coka, ki je igral klavir deloma kot spremljevalec in nekaj samostojno. Izvajala sta večji del sporeda, najprej prvi stavek Vivaldijevega koncerta v a-molu, nadalje celo vrsto manjših violinskih skladb, med temi Händlov Largo, Schubertovo Serenado, Boccherinijev Menuet, itd. Ta del se je zaključil s prosto obdelano klavirsko skladbo iz Rossinijeve opere Mosè. Tak nastop zahteva mnogo volje in poguma. Oba sta izpolnila dostojno svojo nalogo in si s tem utrla pot, na kateri bosta vedno bolj dozorevala. Poslušalci so sledili igranju z velikim zanimanjem in vse točke nagradili s ploskanjem.

V drugem delu sporeda smo pa slišali dva samospeva: Chopinovo pesem o domovini (iz E-dur etude) in Simonitijevo pesem Pomlad. Oboje je zapel zelo občuteno član zbora tov. Maks Pečar. Spremljal ga je na harmoniko tov. Oskar Kjuder, ki je sam dodal še Dvorakov Slovanski ples. Nastopil je tedaj še mešani zbor, ki šteje okoli 50 pevcev, od katerih se posebno lepo ločijo zvonki in jasni visoki ženski glasovi. Pod vodstvom tov. Lavrenčiča so prekrasno zapeli pet pesmi: Laharnarjev Pozdrav, Sattnerjev Pozimi iz šole, Bartlovo Oj planine, Krekov Pogovor z domom in Ocvirkovo Pozdravljena domovina.

Pozdravne uvodne besede je spregovoril g. župnik Piščanc. Pri vsaki točki sporeda je tudi sproti napovedal.

Čisti dobiček iz prostovoljnih prispevkov je šel v korist Dijaške Matice. *Ivan Grbeo*

Svečan sprejem

IV. primorske delovne brigade

V Postojni smo v petek, 8. t. m. na Titovem trgu svečano sprejeli IV. primorsko mladinsko delovno brigado Rudija Mahniča-Brkinca.

Med vzkliki je organizacijski sekretar OF tov. Jež Slavko toplo pozdravil mladince na domačih tleh in jim želel, da ponesejo med svoje delovni polet, ki jih je zajel v času bivanja na progi.

Tov. Cehovin Anton-Jerko, komandant brigade, se je zahvalil za tople pozdrave in na kratko nakazal napore pri gradnji 600 m dolgega in 12 m visokega savskega mostu. Pri tem delu si je mladina osvojila naslov štirikrat udarna, saj šteje v svoji sredi 80 udarnikov in mnogo pohvaljenih mladincev.

Brigadni pevski zbor je še zapel nekaj pesmi, nato so vsi šli v prostore Jamske restavracije, kjer se je slavnost zaključila s prosto zabavo.

Sklepi konference AFŽ v Postojni

V nedeljo, 10. t. m. se je zbralo nad 100 žena v dvorani Doma kulture v Postojni, da se pogovorijo o vsem tekočem delu in da oživijo sklepe junijske konference ter sprejmejo nove napotke v smislu konference.

Gospodarsko-politični referat je podal tov. Jež Slavko, a referat o strokovnem šolstvu je podala tovarišica Zinka. Po živahni diskusiji, v kateri so med drugim odobravale kazen izdajalski Nagode, tovi skupini, so sprejele žene sledeče sklepe: 1. sodelovati pri odkupu obveznih in prostih prešežkov, razkrinkavati ljudi, ki se ne bi hoteli odzvati odkupu; 2. sklepati pogodbe z zadrugami za oddajo prostih prešežkov krompirja in sadja; 3. zbirati pobiralčke in zgodnje sadje, ki bo služile v industrijske namene, kakor tudi zdravilna zelišča, maline in šipek; 4. pripraviti temeljito dan odkupa, napovedati tekmovanje med vsemi; 5. pri izbiri poklicev bodo matere usmerile mladino v razne tehnične poklice, kakor jih zahteva izvedba petletnega načrta.

Pohvala je bila izrečena AFŽ v Rakitniku, ki je postala zelo aktivna in se udeležuje prostovoljnega dela in raznih drugih akcij v gospodarstvu in politični izgradnji. V nedeljo so žene obiskale tržaške otroke v koloniji Korotan pri Orehku ter jim prinesle 35 kg sadja, 30 jajc in 6 kg belega kruha. Otroke so obiskale in obdarile tudi žene iz Postojne, Orehka in Slavine. Patronat nad to kolonijo pa imajo vse vasi v območju KLO Prestranek.

KRONIKA

Velika tatvina sladkorja

Sodeč po tatvinah zadnjih dni so se tatovi težjega kalibra zopet vrnili s svojega letovanja v Trst. Tako so v noči od 18. do 19. t. m. obiskali skladišče podjetja TIC v ul. Della Zonta št. 2, ki je last Gustava Schotta.

Najprej so s ponarejenimi ključi odprli vežna vrata hiše v ul. Della Zonta 2. Tam so šli pod stopnišče, kjer so odtrgali žabnico in odprli vrata. Pod stopniščem so potem napravili v vmesnem zidu 60x50 cm veliko luknjo, skozi katero so prišli v skladišče omenjene tvrdke. Od tu so odnesli 20 stotov sladkorja in 70 kg kave. Tatovi so morali biti dobro organizirani, ker so odšli z ukradenim blagom skozi glavna vrata, ki so jih od znotraj odprli. Po veliki množini ukradenega blaga sodeč, so ga najbrže odpeljali na kamionu. Blago je cenjeno na 600 tisoč lir in je bilo v celoti zavarovano. Če pa računamo po cenah črne borze, je bilo vredno preko poldrug milijon lir. Policija vodi preiskavo.

Nov proces proti tatovom

Unrrinega sladkorja v Nabrežini

Se pet ljudi, ki so zapleteni v tatvino Unrrinega sladkorja, ki je zginil 27. julija lanskega leta iz železniških vozov na nabrežinski postaji, je včeraj sedelo na zatožni klopi pred Višjim zavezniškim vojaškim sodiščem.

Na razpravi pa smo kaj malo slišali o tem, kako so ti ljudje sodelovali pri tatvini. Od petih obtožencev sta Ricci in Soldani železničarja in ju brania odvetnika Roggera in Giannini. Ostali trije pa so Devitori, Turoni in Depiera na začasni svobodi in jih branijo odvetniki Kezič, Branko in Jocuzzi.

Glavni obtoženec na razpravi je vlakovodja Ricci. Med preiskavo je obtoženec priznal, da se je vlak z Unrrinim sladkorjem isto noč ustavil na nabrežinski železniški postaji zaradi kretnice, ki se je pokvarila. Zanikal je, da je namenoma ustavil vlak dalj časa in da je za to dobil nagrado 200.000 lir, ki so mu jih izplačali tatovi. Inšpektor Stefani pa je s tržaškega železniškega ravnateljstva prinesel kopijo vlakovnega lista, ki ga je izpolnil sam obtoženec Ricci. Po teh zapiskih je razvidno, da se je vlak dejansko ustavil 31 minut, medtem ko pa je na listu, kjer so zaznamovane okvare, ki se med potjo dogodijo, obtoženec številke tako popravil, da se je zdelo, kot da bi se vlak ustavil samo 4 minute na železniški postaji, kakor se je redno dogajalo. Medtem ko je na originalu napisano, da je vlak prišel ob 1.56 na nabrežinsko postajo in odšel z nabrežinske postaje ob 2 in 8 minut, je Ricci odhod popravil in napisal 2.28. Tudi železničar Catalano, ki je bil pred časom oproščen, ko se je proti njemu vršila razprava zarad tatvine tega sladkorja, je zabeležil okvaro kretnic. Ostale priče so na vse načine skušale zmanjšati krivdo obtoženega premikača Soldana, ki je tisti večer, ko se je izvršila tatvina, vršil službo.

Popoldne pa se je razprava spremenila prav za prav v pravo železničarsko šolo, na kateri smo slišali samo, kako delujejo kretnice, o tem, koliko so obtoženci sodelovali pri tatvini, pa ni bilo ne duha ne sluha. Vendar pa je med tem tehničnem razpravljanjem železničarju Fabrisu ušlo iz ust priznanje, da bi vlak z nabrežinske postaje kljub okvari kretnic lahko odpotoval. Zaradi tega je nerazumljivo, zakaj se je vlak toliko časa ustavil. Posebno pa, ker se je en lokomotor, ki je pripeljal vlak na nabrežinsko postajo vrnil v Trst ob 2.16, železničar Catalano pa je prijavil okvaro kretnic ob 2.20.

Razmejitvena komisija v Kostanjah

11. t. m. popoldne je prišla v bližino Kostanj razmejitvena komisija za določitev meje med STO in FLRJ. Takoj ko so vaščani zvedeli za njen prihod, se je zbrala petisočglava množica okoličanov in priredila vihарne manifestacije za priključitev k Jugoslaviji. Razmejitvena komisija je sedaj opravila večino svojega dela v Istri, preostaja le še določitev meje v dolini reke Mirne.

Acegat zopet

v finančni stiski?

Vse kaže, da se nam obeta novo povišanje cen tramvaju, vodi, plinu itd. Skratka vsemu, kar dobavlja Acegat. Uslužbenci Acegata so zaradi težkih življenjskih razmer, ker jim ravnateljstvo izplačuje le nekake obroke, zaprosili za povišanje plač. V ponedeljek, 18. t. m. in včeraj, 19. t. m. so se naglo sestali predsednik mestne občine, predstavniki upravne komisije Acegata, mestni svetniki in častnik za civilne zadeve ZVU poročnik Monici ter vsi skupaj razpravljali o tej zadevi.

Bojimo se, da se bodo naše slutnje o novem povišanju uresničile, ker po obvestilih mestne občine so te delavske zahteve skrajno resne in bodo baje zvezane z velikimi izdatki. O teh zahtevah bo razpravljal tudi mestni svet, ki se bo sestal te dni. Vse kaže, da bo morebitno povišanje plač uslužbencem Acegat izkoristil z izgovorom, da je pasiven, in bo povišal pristojbine.

Medtem pa ravnateljstvo Acegata mirne duše razmetava denar raznim fašistom, ki jih je epuracijska komisija, če jo smemo tako imenovati — začasno odstranila s posla. Kaj, ko bi ravnateljstvo tega podjetja malo drugače varčevalo z denarjem in izdajalo denar le tam, kjer ga je res treba, to je uslužbencem, ki so dejansko zaposleni.

FIZKULTURA

Odlični rezultati jugoslovanskega prvenstva v lahki atletiki

Kakor smo že poročali, se je v petek pričelo v Celju tekmovanje posameznikov za državno prvenstvo v lahki atletiki. Ze rezultati prvega dne so nam dali slutiti, da bodo dosegli izredne uspehe, kar sta nam ostala dva dneva potrdila. V teh tekmah so postavili pet novih jugoslovanskih rekordov, kar na vsak način ne moremo smatrati za majhno stvar, posebno pa še, ker lahkoatletska sezona za letos še davno ni zaključena ter kar lahko sklepamo, da bodo letos jugoslovanski lahkoatleti, ki trenirajo pod strokovnim vodstvom, še marsikakšen rezultat izboljšali.

Tako je na tem tekmovanju Radosavljevičeva iz Valjeva izboljšala državni rekord v metu krogle za 32 cm. Kolednikova iz Novega Sada je izboljšala rekord v skoku v daljino z rezultatom 5.35 m. Pri dekletih, ki so se to leto posebno izkazale, so zabeležili še rekord v teku na 800 m Canadijeve iz Subotice.

Pri moških sta padla dva rekorda: v metu bombe Dangubič z daljavo 75.45 in v teku na 400 m s časom 49,7, v katerem je uspel Sabolovič.

V nedeljo na stadion

Tam bomo videli dve zanimivi tekmi za okrožno prvenstvo in Vatovčev pokal. Kot prva se bo ob 16.30 pričela tekma med Colom in Strojno tovarno, od katerih bo eno moštvo nadaljevalo s turnirjem v finalu. Pravijo, da bo ta tekma zadovoljila tudi «sladokusce». Kako pa tudi ne. Obe moštvi se bosta potrudili, saj je obema veliko na tem, da si Vatovčev pokal priborita.

Kot drugi del nedeljskega programa pa bo zadnja tekma finala za prvenstvo tržaškega okrožja med Magdaleno in Rojanom. Težko bi bilo naprej reči, kdo bo to igro dobil. Moštvi sta si enakovredni, dovolj je, da pogledamo samo na ocenitveno lestvico, pa vidimo, da je med njima samo za eno točko razlike. Tudi to moramo omeniti, da so v vrstah obeh moštev tudi nogometaši znanega mladinskega moštva MAROCO, ki so nas zastopali v Pragi in so od tam prinesli novih izkušenj. Igra bo na vsak način zanimiva, pričela se bo ob 18. uri, nato pa že danes opozarjamo ljubitelje nogometa.

Lahkoatletske tekme na Proseku

SK. Primorje na Proseku je razpisal za v nedeljo ob 15. uri lahkoatletske tekme. Tekmovali bodo v teku na 100 m, 200 m, 400 m, 800 in 3000 m ter v štafeti 4x100 m. Dekleta pa bodo nastopile v treh disciplinah in sicer v teku na 100, 200 in v štafeti 4x100 m.

Prosečani vabijo tudi tržaške lahkoatlete, da se tekem udeleže. Vpisati se morejo na ZDTV, ul. Machiavelli 13-II., vsak dan od 16. ure naprej. Vpisovanje bo zaključeno v petek. Posebej pa opozarjamo lahkoatlete, da se morajo na dan tekmovanja javiti na igrišču že ob 14. uri.

Tudi kolesarske tekme bodo v nedeljo

Da bo naša prihodnja nedelja čim bolj pestra na športnih dogodkih, bo na Krasu kolesarska tekma na progi Prosek, Opčine, kamnolom, Bazovica, Sežana, Opčine, Prosek. Kolesarji bodo startali izpred kulturnega krožka na Proseku točno ob 17. uri.

Druga kolesarska tekma pa bo v coni B za Dujčev pokal. Vodila bo izpred Ljudskega doma v Hrpeljah preko Podgrada, Sv. Petra, Postojne, Senožeč, Malega Gabra, Divače v Lokev. Start bo točno ob 10. uri, proga pa je dolga približno 90 km.

Madžarska-Bolgarija 9:0

Na stadionu Ferencvarosa je bila v nedeljo pred 35.000 gledalci tekma med bolgarsko in madžarsko nogometno enajstorico.

Reprezentanca Madžarske je svoje nasprotnike na igrišču ves čas prevladovala in do odmora zabila 3 gole. V nadaljevanju tekme so v prvih petih minutah padli 4 goli. Veliko krivdo, pravijo, da nosi za poraz vratar Sokolov. Bolgari so potem moštvo izmenjali in čeprav so igrali samo z desetimi igralci, so se vseeno rešili večje nesreče in dobili do konca samo še 2 gola.

Obvestilo

ŠK Skedenj vabi svoje nogometne igralce, da se zberejo na sedežu v petek ob 21. uri.

Delodajalci naj spoštujejo sindikalne predstavnike

Ker se hočejo nekatera podjetja iznebiti ravno tistih uslužbencev, ki se največ bore za socialne pravice delovnega ljudstva in jih zato brez vsakega vzroka odpuščajo z dela, je OSS poslal ZVU protestno pismo, v katerem obsoja to početje s temi besedami:

Že dalj časa se dogaja, da odpuščajo iz služb posameznike ali pa večje skupine uslužbencev. Na ta način hočejo predvsem oškodovati člane tovarniških odborov, ki so jih delavci sami izvolili. Tako postopanje ni nič drugega kot strahovanje, s katerim hočejo prisiliti delavce, da se ne bi udeleževali sindikalnega življenja. Poleg tega pa je to postopanje tudi omalovaževanje sindikalnih organizacij, katerim v vseh kulturnih deželah sveta zakonsko priznavajo njihovo delovanje. Zaradi tega opozarja OOSS na splošno uredbo št. 4, ki v drugi točki priznava uslužbencem pravico, da se lahko organizirajo in da si lahko izvolijo svoje predstavnike. S to uredbo sta tudi sindikalna organizacija in člani te organizacije zakonsko zaščiteni. Ker so delodajalci že večkrat skušali omalovaževati pravni pomen sindikalne organizacije in članov tovarniškega odbora, katere je delavstvo svobodno izvolijo, zahteva OOSS, naj ZVU dejansko prizna te sindikalne pravice. OOSS pa slovesno izjavlja, da bo te pravice branil do skrajnosti. *OOSS*

Tudi uslužbenci trgovske in obrtniške stroke zahtevajo izboljšanje plač

Ker uslužbenci obrtniške in trgovske stroke niso bili deležni zadnjih poviškov mezd, so v trenutnem težkem gospodarskem položaju. Zaradi tega so se včeraj začela pogajanja za nov mezdni sporazum med delodajalci in sindikalnimi predstavniki trgovske in obrtniške stroke. Želja vseh je, da bi delodajalci priznali upravičene zahteve uslužbencev te stroke

Francoski mladinci na poti v Jugoslavijo

Včeraj zjutraj ob 2.35 je prišlo z vlakom iz Francije v Trst 115 mladincev francoske delovne fronte. Ob 7.20 so se z vlakom odpeljali dalje v Jugoslavijo, kamor gredo na prostovoljno udarniško delo.

Nova odkritja

zalog pokvarjenega blaga v koprskem semenišču

Zadnja odkritja v koprskem semenišču so dokazala, da so člani semenišče uprave in njega osebja nesocialni in protijudski. Semenišče je za svoje potrebe dobivalo hrano na živilske nakaznice, poleg tega pa še precej dodatkov. Kljub temu pa jim ni bilo dovolj.

Vse zaplenjeno blago so preteklo soboto v Kopru razstavili. Popoldne istega dne je član kriminalnega oddelka koprske narodne zaščite ponovno obiskal semenišče. Zahteval je od sester, da mu predložijo blagovno knjigo. Iz te knjige se bi namreč lahko ugotovil ves semeniščni promet z blagom. Sestre so zaščitniku zagotavljale, da take knjige niso vodile.

Kmalu potem so se sestre in en semeniščnik nenadoma vkrcali na motorni čoln in pobegnili v Trst. Policija je ponovno šla v semenišče. Pri tem je opazila, da v štedilniku nekaj gori. Gorele so blagovna knjiga in druge listine. Vendar pa so večino knjig in ostalega materiala še utegnili rešiti iz plamena. V zvezi z razkritji v koprskem semenišču bo ta material lahko še marsikaj razjasnil.

Po nenadnem in nepričakovanem odhodu sester je semenišče ostalo popolnoma zapuščeno. Pri naknadni preiskavi je narodna zaščita našla v oddelku, kjer so prebivale sestre, še drugo blago in sicer: približno 3 stote fižola, zaboj s približno 40 kg mesa in mezge v škatlah, 20 kg usnja za podplate, 3 vreče moke, vrečo pšeničnega zdroba, vrečo prepečenca, 2 vreči suhega graha, 2 zaboja s približno 50 kg. testenin, 4 stote soli in precej zapečatenih steklenic.

Vsa dosedanja odkritja dokazujejo, da je bilo semenišče neizčrpen zaklad živil. Pričakujejo se nadaljnja presenečenja.

Razkritja v koprskem semenišču niso za vse špekulante in tihotapce prav nič razveseljiva, saj ni nobenega dvoma, da se ljudske oblasti borijo proti vsem škodljivcem z vso resnostjo in odločnostjo. Tudi ne dvomimo, da bodo s temi tihotapci tulili vsi njim podobni izkoriščevalci.

Večerja v Beli hiši

LOUIS ADAMIČ 5

*Zelo, zelo pomemben človek je, o tem ni dvoma. Političen genij. Virtuoz v odnosih do ljudi in javnosti. Spričo depresije in mednarodne krize je s svojo izredno osebnostjo dvignil predsedništvo na novo višino; ustvaril je za ta položaj svoje lastne mere. Kot voditelj ima nekaj posebno vedrega. Storil je, da je vlada postala vznemirljivo zanimiva. Po njegovi zaslugi pomeni nekaj tudi za povprečnega človeka, ne samo iz gospodarskih razlogov, ampak tudi kot dramatična igra. Če je on z